

WOORD VOORAF

Deze leidraad bij het paspoort van de jongere kan gebruikt worden als kapstok om samen met de leerling een sollicitatie/opstartgesprek voor te bereiden. Een opstartgesprek is een gesprek tussen een jongere, de school en een potentiële duale leerwerkplek. Bij dit gesprek ga je na op welke manier het duale leertraject optimaal vorm kan krijgen tussen alle betrokken partijen. Met andere woorden, de neuzen in de juiste richting zetten en een **gedeelde verantwoordelijkheid** bloot leggen tussen alle partijen.

Hieronder worden een aantal vragen toegevoegd per onderdeel, gebaseerd op de vier A's

De 10 geboden van de jongerenkaart

1. Overleg steeds met de jongere of en zo ja welke informatie wordt doorgegeven.
2. Maak een realistische inschatting over noodzakelijke en bijkomstige informatie voor de werkgever.
3. Peil naar wat wél werkt en hoe je dit kan uitbreiden.
4. Als iets niet werkt, ga op zoek naar iets anders dat wél werkt.
5. Hou rekening met de privacy van de leerling.
6. Het is belangrijk om open kaart te spelen met het bedrijf (steeds met respect voor alle partijen).
7. Het invullen van de jongerenkaart kan niet van vandaag op morgen, idealiter is dit een traject en een proces dat doorlopen wordt samen met de jongere.
8. Vaak heeft een jongere een heel goed beeld op zijn eigen kennen en kunnen in ander dan de schools context, probeer hierop in te zoomen.

ALGEMEEN

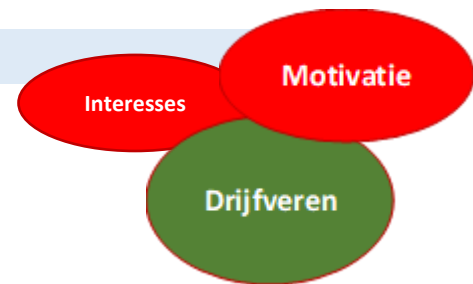
Motivatie en drijfveren

Met onderstaande **vragen** krijg je een concreet zicht op motivatie en drijfveren:

- Wat wil je bereiken via duaal leren?
- Waarom heb je gekozen voor deze richting en onderwijsvorm?
- Wat zie je jezelf doen binnen 10 jaar? Wat heb je dan bereikt?
- Wat is je droomjob? Wat zijn de stappen die je volgens jou nog moet zetten om dit te bereiken? En ben je bereid dit te doen?
- En is dit haalbaar denk je? Waarom wel, waarom niet?

Deze **oefeningen** zullen je helpen:

- Beeldvorming duaal leren en werken (InClusieF).
- Motievenkaartjes (InClusieF).
- Snuffelstages met bijhorende reflecties
- Informatie over duaal leren zie PPT op de website van Induo (www.topuntgent.be/induo)

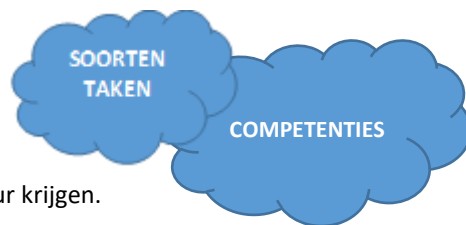


ARBEIDSINHOUD

De aard en wijze waarop taken verricht moeten worden. Dit gaat over wat de jongere te bieden heeft. Belangrijke aandachtspunten zijn de taakstructuur, autonomie, zwaarte van het takenpakket, de samenwerkingsmogelijkheden en de kwalificatievereisten.

Mijn talenten en successen.

Ik heb instructies nodig die...



Dankzij onderstaande **vragen** kom je te weten welke taken de voorkeur krijgen.

In dit onderdeel probeer je aan de hand van verschillende vragen in te schatten welke taken de jongere het liefst doet.

- Welke werkervaring heb je tot nu toe al? (ook doorvragen naar een vakantiejob of weekendwerk)
- Welke taken vind je daar het tofst en waarom?
- Welke taken zou je liefst doen (of niet doen) op de leerwerkplek? En waarom?
- Over welke onderwerpen wil je bijleren?
- Welke praktijklessen vind je nu het leukst en waarom?

Bijvoorbeeld of de jongere graag zelfstandig wil werken, een duidelijke structuur heeft, graag veel collega's rond zich heeft, graag repetitief werk doet, enzovoort.

Deze **oefeningen** kunnen inspiratie bieden :

- Zelfobservatieopdracht onderwijsvorm (InClusieF)
- Talentenspel (InClusieF)
- Kernkwadranten oefening (InClusieF)
- Oefening arbeidswaarden (InClusieF)



Successen
en
Talenten



Trots op
werkkwaliteiten

Technische competenties

Dankzij onderstaande **vragen** breng je in beeld welke competenties reeds opgebouwd zijn.

- Welke certificaten heb je behaald?
- Welke vooropleiding heeft de jongere?
- Welke kwaliteiten en werkpunten heeft de jongere?
- Welke (veiligheids)attesten heeft de jongere in zijn bezit?



Werk-
kwaliteiten
verbeteren

Deze **oefeningen** kunnen hierbij helpen:

- Praktijkproef.
- Snuffelstage.
- Opleidingsplan doornemen samen

Generieke competenties (soft skills)

Dankzij deze vragen breng je de arbeidsattitudes concreter in kaart:

- Voorbeelden van werkhoudingen die de jongere beheerst.
- Welke kwaliteiten en werkpunten heeft de jongere?

Er bestaan ook heel wat oefeningen en activiteiten om de generieke competenties of werkkwaliteiten in kaart te brengen.

Volgende **oefeningen** en activiteiten kunnen interessant zijn:

- Kwaliteitenspel (InClusieF)
- Oefening 'beeldvorming duaal leren' (InClusieF)
- Selfiesopdracht (InClusieF)
- Kernkwadrantengesprek (InClusieF)
- Padvinder, Kickstart

ARBEIDSVORWAARDEN

Arbeidsvoorwaarden: Alle afspraken tussen werkgever en werknemer over de voorwaarden waaronder arbeid verricht wordt. Dit gaat over primaire (loon, ...), secundaire (verlofregeling, ...) en tertiaire arbeidsvoorwaarden (opleiding,...). De arbeidsvoorwaarden kunnen motiverend werken voor de werknemers.

Interesses

Vergoeding

De vergoeding binnen duaal leren ligt vast en hangt af van de sector en de opleiding. Het is interessant om de leerling correcte info mee te geven.

Deze **vragen** kunnen je helpen:

- Wat zijn de verwachtingen van de leerling wat betreft vergoeding?
- Hoe komt de info rond de vergoeding binnen duaal leren over?
- Waar kan je correcte informatie vinden over duaal leren?
- Bij wie kan je terecht met vragen over een duaal leertraject?

CONTRACT

BELEID

VERGOEDING

Deze **oefeningen** ondersteunen je hierbij:

- Beeldvorming duaal leren / batterij (InClusieF)
- Praktische informatie op website van INDUO ontleiden (wat wist je al, wat nog niet, wat verbaast ja, wat spreekt je aan, wat niet, welke info mis je nog, ...)

Arbeidstijden en pauzes

Ga na welke voorkeuren de leerling heeft naar werktijden toe. Bekijk ook eens (praktisch-organisatorisch) hoe de leerling er kan geraken (bv. openbaar vervoer, vervoer vanuit het werk, afstand naar huis,...).

Deze **vragen** kunnen je hierbij helpen:

- Hoe laat ben je bereid te beginnen werken?
- Hoe geraak je op je werkplek?
- Hoe ver ben je bereid je te verplaatsen?
- Hoe lang wil je maximum onderweg zijn?
- Welke (eigen) vervoersmiddelen heb je ter beschikking?

Wie en wat helpt de leerling?

Interesses

Werkkledij

Ga na welke aanpassingen de leerling zou doen naar werkkledij toe.

Deze **vragen** kunnen helpen:

- Ben je bereid om een werkpak te dragen (volledig dicht, veiligheidsschoenen,...)?
- In hoeverre zou je je kapsel aanpassen aan de vraag van de werkgever?

Deze **oefeningen** kunnen hierbij helpen:

- Beeldvorming duaal leren / batterij (InClusieF)
- Roadies
- Reflectie op snuffelstages (zie website INDUO) www.topuntgent.be/induo

ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN EN ARBEIDSVERHOUDINGEN

Arbeidsomstandigheden: De (fysieke) omstandigheden waaronder gewerkt wordt. Dit gaat bv. over klimatologische omstandigheden, veiligheid, lawaai, verlichting, aanwezigheid gevaarlijke stoffen,... De arbeidsomstandigheden kunnen de werknemers lichamelijk en/of geestelijk belasten.

Soort bedrijf

BEDRIJF

Dankzij onderstaande **vragen** breng je in beeld in welke omstandigheden de jongere bij voorkeur werkt.

- Wil je in een groot of een klein (KMO) bedrijf werken? Waarom?
- Wil je het liefst in een groot of klein team werken? Hoeveel mensen zijn dit ongeveer? Waarom?
- Wil je graag in een familiebedrijf werken?
- Hoe belangrijk vind je het dat iedereen je kent?
- Wil je liever in een bedrijf met verschillende afdelingen werken?

Omgeving

Vragen:

OMGEVING

- Hou je van een eerder drukke of eerder rustige omgeving?
- Ben je gevoelig aan bepaalde zaken zoals geluid, drukte, geuren, ...?
- Leidt werken met de radio aan je af of zorgt dit net voor een betere concentratie?

Lichamelijke conditie

Erg afhankelijk van de sector waarin de leerling op de werkvloer zal komen.

- Hoe sta je tegenover fysiek zwaar werk?
- Heb je een goed uithoudingsvermogen?
- Ben je soms moe na een dag op je benen staan.

Werkmiddelen

- Heb je een zicht op de gebruikte materialen in de bedrijven?
- Welke materialen ken je er al van?

Oefeningen die kunnen helpen :

- Beroepenfilms van VDAB
- Beroepensite van Amper Slim
- Roadies
- Filmmateriaal ter inspiratie op website van induo

Arbeidsverhoudingen: De wijze waarop werkgevers en werknemers, zowel op de werkvloer als buiten het bedrijf, met elkaar formeel/informeel omgaan. Het gaat ook om de wijze waarop de onderlinge samenwerking georganiseerd is en de manier waarop conflicten opgelost worden. De stijl van leidinggeven en het al dan niet beschikken over autonomie zijn hierbij belangrijk.

Ik heb een mentor nodig die...

Ik heb collega's nodig die...

Deze **vragen** kunnen aan de leerling gesteld worden:

- Kan je je ideale collega eens omschrijven?

WERKGEVER

COLLEGA'S

- Welke sfeer heb je graag op een werkvloer (bv. ernstige en harde werkers, losse sfeer waar veel gelachen wordt,...)?
- Wil je als leerling in een duaal leertraject ook zelf suggesties kunnen doen, inspraak hebben? Of verwacht je dat dit niet kan?

OM TE LEREN, HEB IK NOOD AAN...

Hulpzinnen die starten met:

Afspraken, opdrachten, instructies, een mentor die, een trajectbegeleider die...

Zie hulpwijzer.

Wat kunnen school
en werkplek doen?

Wie en wat helpt
de leerling?

De oefeningen waarvan sprake in deze leidraad komen uit het oriënteringsinstrument InClusieF. Op de website van InClusieF en DUOplus vind je nog meer inspiratiemateriaal en vind je ook de oefeningen waarvan sprake terug.

www.topuntgent.be/induo (InClusieF en DUOplus)

Leidraad begeleider

